

Eiropas Komisija vaino IT sistēmas pārslodzi Atmežošanas regulas īstenošanā

Avots: Euobserver,

Eiropas Komisija (EK) ir vainojusi pārmērīgu savas IT sistēmas noslodzi, kas nepieciešama, lai deklarētu atbilstību bloka jaunajam tiesību aktam par atmežošanu. Tas ir iemesls, kāpēc EK atliek Atmežošanas regulas īstenošanu jau otro gadu pēc kārtas.

Otrdien, - 23. septembrī, savā vēstulē Komisijas priekšsēdētājam Ursulai fon der Leienai Eiropas Savienības Vides komisāre Džesika Rosvala lūdza uz vēl vienu gadu atlikt Eiropas Savienības Atmežošanas regulas (EUDR) ieviešanu. Komisija arī ierosinās izveidot jaunu "bezriskā" kategoriju kā daļu no salīdzinošās novērtēšanas sistēmas, kas nosaka atbilstību. Šis lēmums faktiski pilnībā atbrīvotu daudzas valstis no Atmežošanas regulas piemērošanas.

Jaunā IT sistēma, ko Komisijas amatpersonas nosauca par „iekšējo korporatīvo sistēmu”, pašlaik tiek izmantota aptuveni 20 citās ES politikas jomās, ir jāizmanto importētājiem un potenciālajiem produktu, piemēram, kakao, kafijas pupiņu, gaļas un koksnes pircējiem, lai deklarētu, ka produkti nav saistīti ar atmežošanas procesu.

„Tagad ir kļuvis skaidrs, ka pieprasījums ievērojami pārsniedz mūsu prognozes,” žurnālistiem paziņoja Komisijas augsta amatpersona. „Tas rada risku sistēmas darbībai,” norādīja amatpersona, piebilstot, ka „esam nonākuši pie secinājuma, ka mums jāizvērtē, kā pārvaldīt šos riskus.”

Komisijas amatpersonas norādīja, ka sākotnējās aplēses par apjomu bija pieticīgākas. Tika aprēķināts, ka katru gadu iesniegs aptuveni 100 miljonus t.s. Pienācīgas uzticamības pārbaudes paziņojumus (DDS). Jaunais novērtējums liecina, ka DDS skaits būs desmit reizes lielāks, jo reģistrēto operatoru skaits ir simtiem tūkstošu. Uz jautājumu, kāpēc IT pārslodzes jautājumi tika izvirzīti tikai tagad, amatpersona atbildēja, ka IT sistēma tika ieviesta tikai

aptuveni pirms gada un, ka “mums nebija skaidras priekšstats par slodzi ar kādu saskarsies IT sistēma”.

Aizkavēšanās ir trieciens Eiropas Komisijas uzticamībai.

Arī pagājušajā gadā Komisija pieprasīja Atmežošanas regulas atlikšanu uz vienu gadu. Eiropas Komisija centās mīkstināt regulas darbības jomu, lai nodrošinātu, ka tā attiecas tikai uz starptautiskiem importētājiem un pircējiem.

EUDR tika izstrādāts, lai pieprasītu tādu produktu kā kafijas, šokolādes, palmu eļļas, liellopu gaļas un koksnes pārdevējiem pierādīt, ka to preces ir izsekojamas līdz zemes platībai, kas nav atmežota pēc 2020. gada 31. decembra. Priekšlikums tika pieņemts ar lielu balsu vairākumu Eiropas Parlamentā un ES dalībvalstu valdībās. Katras valsts atbilstības slogs ir balstīts uz salīdzinošo novērtēšanas sistēmu, ko komisija publicēja šī gada maijā. Sistēma valstis iedala “augsta, standarta vai zema riska” kategorijās.

Tomēr Eiropas valdību un Eiropas Parlamenta centriski labējo politisko grupu vēlme mīkstināt direktīvu nav zudusi.

Jūlijā 18 Eiropas Savienības valstis parakstīja vēstuli Komisijai, aicinot to sākt Atmežošanas regulas (EUDR) “vienkāršošanas” procesu un atlikt tās īstenošanu. Šī jau otrā kavēšanās var palielināt spekulācijas, ka šis tiesību akts galu galā netiks pieņemts vispār. Ja dalībvalstis vai Eiropas Parlamenta deputāti mēģinātu pilnībā atcelt regulu, Komisijai būtu iespēja to vienkārši atsaukt.

„Gandrīz neiespējami, ka Eiropas valdības un uzņēmumi atkal ir palaiduši garām iespēju un nav gatavi ievērot likumu, kas tika pieņemts ar pārliecinošu balsu vairākumu 2023. gadā,” sūdzējās Nikole Polsterere no vides aktīvistu nevalstiskās organizācijas Fern. (*šī biedrība laiku pa laikam ir izcēlusies ar visai radikālu un vienpusēju pieeju – red.piezīme*) „Šodienas lēmums ir apvainojums visiem, kas ir smagi strādājuši, lai ieviestu izsekojamības sistēmas un veikuši pasākumus, lai nodrošinātu, ka mazie lauksaimnieki var ievērot regulu,” norādīja aktīviste N.Polsterere.